

Visuomenės, Kultūriškos Laisvės
 "LAISVĖ"
 Elia du sąlykai savai
 Leidžia "LAISVĖ"
 PRENUMA
 Amerikoje... \$2.00
 Kanadoje ir užrube... \$1.50
 Kanadoje ir užrube... \$1.50
 Amerikoje... \$1.00
 Aprašinti... ant užtausimo.
 "LAISVĖ"
 242 W. Broadway So. Boston, Mass.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
 "LAISVĖ"
 Published by
 "LAISVĖ" PUBLISHING CO.
 Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATE:
 In the United States... \$2.00
 To Foreign Countries... \$3.00
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed to:
 "LAISVĖ"
 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 12.

BOSTON, MASS., 22 GRUODŽIO (DECEMBER), 1911 m.

Metas I.

"Entered as second-class matter November 13, 1911, at post office at the Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879."

Visiems "Laisvės" skaitytojams linkime linksmų Kalėdų.
 "Laisvės" Red.

AMERIKOJ.

Rinkimai.

19 gruod. įvyko miesto viršininkų rinkimai dar trijuose Massachusetts valstijos miestuose—Lawrence, Lowell ir North Adams. Pastarasis išrinko senajį majorą. Lawrence ir Lowell balsavo pagal naująjį čarterį, kuris neda Leidžia partijų, vienok į majorus pateko turčių partijos slaptai pastatyti kandidatai; Lawrence majoru liko Michael Scanlon, o Lowell'jy—James O'Donnell. Sykiu buvo ir balsavimas apie karčemas. Lawrence ir Lowell atsižymėjo dideliu balsų skaitliu už karčemas ir pasilikę "šlapias" miestais. North Adamsse pernai buvo 6 balsais daugiau prieš karčemas, o šįmet buvo 734 balsai daugiau už karčemas ir miestas liko "šlapias."

Nauja revoliucija.

Washington, 20 gruod.—Jung. Valstijų užsienio sekretoriui pranešta, kad respublika Nicaragua vėl atsidūrė revoliucijos gėlybėj. Buvusieji valdininkai Julian Irias ir Rudolfo Espinosa pasiryžo prasiūti dabartinę valdžią. Iš New Orleano išvežta 7 didelės kanuolės, kurios kaip sprendžiama, bus pavartotos revoliucijoj. Nicaragua taip neseniai perleido vieną revoliuciją, o čia tuoj ir kita pradeda.

Kunigas ant 10 metų į kalėjimą.

Portland, Me., 18 gruod.—Kunigas Frank Sandford, vadovas draugijos "Šventa Dvasia ir Mės", liko pasodintas į valdišką kalėjimą Atlantoj, Ga., ant 10 metų už nužudymą badu 6 žmonių ant laivo. Skaitytojai pamena, kad šitas kunigas buvo pasiryžęs uždėt Palestinos savo sektos kolonijai ir vežėsi su savimi kelias dešimtis parapijonų, kuriuos jis privertė ilgai badauti ir iš tos priežasties 6 mirė. Buvo užbrėžti 6 prasikaltimai prieš kunigą Sandfordą už šešias minutes, bet jis nubausotas tik už vieną žmogžudystę, o kiti apkaltinimai atidėti.

13 užmušti.

Odesa, Minn., 18 gruod.—13 ypatų liko užmušta ir daugelis sužeista, kada greitasis trūkys ant Chicāgo, Millwaukee ir St. Paul geležinkelio susimusė.

2 užmušti.

Kansas City, Mo., 18 gruodžio.—2 žmonės liko užmušti, 2 mirtinai sužeisti, 10 skaudžiai užgauta ir kelios dešimtys lengvai sužeista laike susimūšimo dviejų elektros karių ant Kansas City & Western geležinkelio 10 mailių atstume nuo šio miesto.

Bus preraukta sutartis.

Washington, 19 gruod.—Šiandien senatas svarstė re-

zoliuciją apie panaikinimą 1832 metų sutarties su Rusija už jos atsisakymą pripažinti amerikoniškus pasportus. Po ilgų ginčų nubalsuota, kad sutartis turi būt pertraukta. Rezoliucija jau perėjo kongresą ir yra paties prezidento Tafto užgirta. Tokiu būdu Rusija turės daryt naują sutartį su Jung. Valstijom, kurios ištatus aštresnius reikalavimus, negu 1832 metuose. Rusijos valdžia teisinosi, kad ji turinti Dūmą ir ministrų kabinetą, kurių narių dauguma yra priešinga žydams, atkeliaujančioms su amerikoniškais pasportais. Valdžia turinti skaitytis su šiomis įstaigomis. Tik ji užmiršta, kad jai nesunku yra bile kada tas įstaigas išvaikyti, kad išrinkti žydams priešingas.

Sukilėliai paėmė miestą.

El Paso, Tex., 18 gruod.—Chihuahua valstijos miestas Dolores pateko į Meksikos sukilėlių rankas. Pasiūsta valdžios kariumenė sumušt juos. Miestas liko užimtas Antonio Rojas'ui vadovaujant pereitą pėnčyčia, bet telegrafų ir telefonų vielos liko nukapotos, užtai iki šiandien valdžia nieko nežinojo.

Gyvasis "tavoras".

Wilkes Barré, Pa., 18 gruodžio.—Čia liko suimtas tulas Pranas Kostisiskis, 25 metų amžiaus žmogus, už laikymą gyvojo "tavoro". Nuo jo reikalauja 1000 parankos, jei nori būt liuosas iki teismo. Jis kaltinamas už parkvietimą iš Rusijos 17-kos metų merginos Marės Gornaliutės dėl nedorų tikslų. Jos broliai fikrina, kad Kostisiskis yra ženotas Rusijoj ir turi kelis vaikus ir kad parkviestoji mergina gyvena su juo kaip su vyru ir jis vertė ją sugyvent su kitais vyrais, kad uždirbt jam pinigų. Ant visų užmetinėjimų Kostisiskis tylyjo.

6 bus nužudyti.

New York, 20 gruod.—Augštesniojo teismo rūmuose White Plains, New Yorko priemiestij, užsibaigė prisičkusiųjų teismas, nagrinėjęs Salvatoro Dimarco bylą už užpuolimą ant Griffen ūkės Croton Lake ir užmušimą ponios Mary Hall. Užmušikų gauja susidėjo iš 6 žmonių ir 5 teismas jau pasmerkė mirtin. Visi šeši sėdi Sing Sing kalėjimo mirties skyriuj ir laukia, kada bus ant elektros kečės nužudyti.

Daktarai ir aptiekoriai teisme.

Chicago, 20 gruod.—Publikos Patarnayimų Komisija šiame mieste apskundė daugelį turtingų ir garsių daktarų ir aptiekorių už slaptą pardavinėjimą kokaino kaipo vaisto. Šita svaigulį draudžia įstatymai pardavinėt kaip ir opiumą, vienok tuli daktarai ir aptiekoriai nepaisė apie žmonių sveikatą ir darė sau pinigus.

Streiklaužio darbas.

St. Louis, 19 gruod.—15 žmonių liko sužeista laike su-

simušimo elektros karo su vežimu, ant kurio važiavo slaptų patarnayimų agentas William Pullem, kuris liko į čia prisijustas, kad apgint streiklaužius vežėjus nuo uni-jistų. Nelaimė atsitiko prie Union Station.

Majoras už pigų maistą.

Indianapolis, 19 gruod.—Majoras S. A. Shanks ypatiška prižiūri bulvių, kalakuto, eglaičių ir kitko parduvinėjimą, kad perkėjai neliktų labai nuskriausti. Po majoro įtekme susitvėrė darbininkų kooperacija ir išstatė ant pardavimo 2 tūkstančių šerų po 5 dol. Bus atidarytas krautuvės, iš kur publika gaus pigesnę maistą.

Dar vienas trustas apskūstas.

Philadelphia, 21 gruod.—Valdžia apskundė Jung. Valstijų apskriod teismui laikrodžių dežūčių trustą, kuris yra susitvėręs Pennsylvaniaj po vardu Keystone Watch Case Co. Trustas peržengęs prieštrustinus įstatymus ir sumonopolizavęs 80 procentą dežūčių išdirbystės visoje Amerikoje. Norima trustą išskirstyt. Bet vis tai kapitalistų valdžios žaidimas, kad apmuilinti akis, būk ji persekioja trustus.

Reporteris gavo botagų.

Pittsburg, 20 gruod.—Kuomet Charles Dowden iš Burgettstowno išlipo čia iš trūkio, nedėlios ryte 1 valandoj, 4 jaunos moters užpuolė ant jo iš patamsio ir ėmė plakti botagais. Nabagas turėjo melsti pasigailėjimo. Mat, Dowden parašė į Burgettstowno laikraštį apie šitas 4 merginas, įžeisdamas jas, už ką ir gavo botagų. Nelaimingi tie reporteriai.

Nusižudė.

Bangor, Me., 20 gruod.—William Pierce iš Bostono, 28 metų vaikas, kuris' po Kalėdų ketino apsviesti su Rose Thomson iš Worcesterio, metėsi ant rėlių, kada ėjo trukys ant Bangor ir Arrostook geležinkelio ir liko ūmai suvažinėtas. Jau prieš tai jis bandė nusižudyti peiliu, bet jam nepasisekė. Jis dirbo girtoj Great Northern Paper kompanijos ir neteko darbo. Jo kišenij bebuvo 19 centų. Bedarbė ir pastumėjį ji prie nusižudymo.

500,000 dol. dovanoms.

Chicago, 20 gruod.—500,000 dolerių paskyrė laukų valymo trustas (Harvester Company) dovanoms, kurios bus išdalytos trusto darbininkams prieš pat Kalėdas. Sakoma, kad ne tiek dovanos rūpi trustui, kiek darbininkų pastovumas. Jie atlieka taip gerai darbus, kad trustas turi milžinišką pelną, o kita, juk reikia pasirodyti labdarininkum, kas taip mažoj mūsų gadyne. Pirmą pavagia nuo žmogaus, o pas-kui jam biskį dovanoja.

Moters pačios ves kovą.

Topeka, Kan., 20 gruod.—Kadangi Kansas valstijos moters gavo balsavimo teisę, tad jos pačios iš savo uždarbių sumanė sudėt 100,000 dol. balsavimo kovai, o neimti nuo vyru.

UŽSIENYJ.

Politiški varnai.

Tripoli, 20 gruod.—Šiuo laiku Tripolyj randasi 50 tūkstančių Italijos kareivių ir greitu laiku visą valstiją galės būt užimta. Jau arabai pradeda taikytis su italais ir daugelis jų ateina patys pasiduot. Jie praneša, kad jiems prisiėma badauti, neturi jie amunicijos ir Turkijos perdėtiniai pradėjo su jais žiauriai apsieit. Kaip tik tulos viešpatystės pamatė, jog Tripoli bus paimtas Italijos, tuoj pradėjo prikergti jo plotus prie savo senųjų kolonijų. Ypač tuomi atsižymi Anglija ir Francūzija. Anglija jau pasiryžę pasiūsti nemažai kariumenės į Afriką, kad apgint užgriebtuosius plotus. Jau pradeda kilti ginčai, kurios Afrikos dalys priklausė Tripoliui ir kurios ne. Reikia tikėtis, tulos valstybės kiš savo snapus prie Tripolio ir iš to gali iškilti nauji nesmagumai tarp Italijos ir kitų valstybių.

Chinijos reikalai.

Washington, 20 gruod.—Chinijos taikos konferencijai, kurioj dalyvauja revoliucijos vada ir valdžios atstovai, liko įteiktas raštas nuo 6 valstybių—Rusijos, Vokietijos, Francūzijos, Anglijos, Japonijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų, kuriame pranešama, jog šios valstybės yra pasiryžusios peržengt Chinijos rubežius ir pradėt joje šeimyninkauti. Rašte skamba, kad nuo revoliucijos nukentėjo ir svetimitaučių reikalai, todėl minėtosios valstybės negalinos ilgiau laukti ir turinčios gint savo reikalus Chinijoj. Jei tuoj neįvyksianti tvarka po taikos konferencijos, tai būsią pradėta veikti ir būsiąti padaryta Chinijoj tvarka. Iš to aišku, kad šios valstybės yra pasiryžusios pasinaudoti Chinijos silpnumu ir pasidalyt ją.

Sanghai, 20 gruod.—Taiikos konferencija atsisakė nuo posėdžių, kol valdžios ministerij pirmininkas Yuan Ši Kai neatšauks kariumenės iš visos apylinkės, kurioj trauksis konferencija. Yuan Ši Kai įsakė savo generalams umai judintis iš tos apylinkės.

500,000 dol. dovanoms.

Pekin, 18 gruod.—Sukilėliai neatkreipia atydos į taikos konferencija, kaip vienas valdžios generalas praneša, ir ruošiasi į mūšį. Jis sako, kad pas revoliucjonierius atsirado daugiau kanuolių, amunicijos ir du orlaiviai. Vienas orlavis nusileidęs arti Vu-Cong. Jis pakilo iš Shanghai'jo ir lėkė 400 mailių. Jame esą du geri francūzų orlaivininkai ir vienas chinietis. Į San Francisco chiniečių laikraštį pranešama, kad į respublikos prezidentus ličekis išrinktas daktaras Sun Yet Set.

Nauja organizacija.

Berlynas, 19 gruod.—Kadangi Vokietijos armijoj yra išsiplėtojusi socializmo idėja ir liberalizmas, tad ant tokios armijos nepasitiki valdžia. Generalas Keim išleido atsisaikymą, kad būtų suorganizuota armijos lyga, kuri užsimtu agitacija tarp armijos, kurtų kareiviuose patriotizmą ir reikalautų armijos padidinimo.

RUSIJOJ.

Tolmačevui atsitraukus.

Kol Tolmačevas buvo Odesos miesto viršininku, tol visi jo tenai bijojo, visi jį "garbino". Bet vos spėjo atsitraukti, kaip pradėjo naba-gą plūsti. Dabar Odesos laikraščiai drąsiai rašo apie jo darbus ir net valdininkai pradėjo viešai pasakoti, kaip ir ką darė Tolmačevas. Ir pasakoja gana įdomių istorijų. Kai kurie valdininkai net teismu grėsia ir reikalina įvyksianti. Ypač Vokietijos pinigines popieros atpigo, kas dar didesnį triukšmą sukėlė.

Laukiama karės.

Londonas, 16 gruod.—Tarp Vokietijos ir Anglijos vis dar nepasibaigia kivičiai ir publika plačiai kalba, kad karė tarp tų dviejų valstybių būtinai įvyksianti. Ypač Vokietijos pinigines popieros atpigo, kas dar didesnį triukšmą sukėlė.

Užsimušė.

Melun, Francūzija, 13 gr.—Orlaivininkas Charles Lantheaume, gerai žinomas kariumenės orlaivininkas, lėkė iš Etantes ir nukrito žemyn. Jis užsimušė ant vietos.

1000 arabų žuvo.

Rymas, 18 gruod.—Italijos laikraščius praneša, kad italams pasisekė sumušt arabus subatoj prie Moms. Arabų kritę apie 1000 ir kokie 500 likę paimti į nelaisvę.

Automobilius veža arkliai ir jautčiai.

Paryžius, 19 gruod.—Europos automobilių kliūbai apskelbė boikotą Šveicarijai, kadangi dviejuose Šveicarijos kantonuose (gubernijose), Grisons ir Uri, liko uždrausta važinėti automobiliams. Valdžia šitų kantonų jau seniai šnairavo į automobilių važinėjimą, nes jie padaro daug nelaimių ir nesmagumų. Vokiečių partija iš 200 automobilių, kuri aciu tvanui užsiliko Šveicarijoj, ir grįžiant į savo šalį, turėjo važiuot per Grisons ir Uri kantonus, priversta buvo pakinkyti arklus ir jaučius į automobilius, kad persikraustyt per Šveicariją.

Kapitonas nusižudė.

Barbadoes, Vakarinė Indija, 20 gruod.—Anglijos laivo "Jacob Bright" kapitonas Lorains nusišovė vakar po to, kaip Anglijos šarvuocius "Berwick" išstumė jo laivo šonus. Turbūt, kapitonas manė, kad laivas nuskęs, vienok pasisekė jį išgelbėt.

Ex-prezidentas areštuotas.

San Domingo, 20 gruod.—Santo Domingo buvusis prezidentas Morales su keletu savo draugų atplaukė prie rytinio respublikos kranto. Tuoj visi jie liko suareštuoti ir veža juos į San Domingo miestą, kur atsisbus teismas. Buvusis prezidentas ir jo draugai kaltinami yra suokalbų prieš dabartinę valdžią. Šalyj kol-kas visai ramu.

Revoliucija Paragvajuj.

Rio d'Janeiro, 19 gruod.—Pranešama, kad Paragvajaus respublikoj prasidėjo revoliucija. Brazilija pasiuntė savo 5 laivus su kariumėnėmis apsaugot savo pljiečių turta ir gyvastį.

LIETUVOJ.

Alunta (Ukm. pav.).

Netikri pinigai. Pas mus Aluntos apylinkėj labai prasipletino sidabriniai netikri pinigai, o ypač šie: 20k., 15k. ir 10k., ir nuo tikrųjų sunkiai atskiriamai, nes visai tikrais išrodo, tik truputį netaip skamba.

Daujienai (Panevėžio p.).

Daujienuose atsidarė dviklėsė mokykla. Šįmet ją lanko apie 10 mokinių. Priežastis tame, kad niekas nežinojo, jog ta mokykla atidaryta. Į ją galima įstoti tik baigus pradinę mokyklą. Tenai nereikia mokėti už mokymą. Primokėti reikia už valgį ir knygas. Įstoti į mokyklą gali ir kokių 22 m.

Žaslia (Rakų apskr.).

Nežinia, ar yra kur kitam miestelyje tiek plėšikių ir valkatų, kiek Zasliuose. Čia prisigrūdė visokių ligonių, kurie, neturėdami kuo degtinės palakti, kabinais prie gerų žmonių, kad jiems "pastatytų", trauko iš vežimo visokius daiktus. Su jais yra susidėję ūkininkų vaikų. Lietuviams giesmininkams ir giesmininkams, juo broliams, seserims neduoda nei praesti, ne vieną jau apkamščiauvo.

Anykščiai (Ukm. p.).

Atsilankė pas mus paminklų dirbėjas. Jis gyresis, daras tuos paminklus iš krmens, naugės ir visokius kryžius iš tos pačios medegos. Ir jis čia rado daug užsakytųjų: klebonas tuoj įmokėjo 20 rb., nuo kito žmog. gavo 6 rb. Kuomet pasirinko sau pinigų, tai ir prapulė. Pavardė, sakėsi, Gereška.

Smelgiai (Pan. pav.).

Čia išsiplatinus labai girtybė. Atsiranda tokių žmonių, kurie patys daro alų ir parduoda gerčiaus, bačkoms. Už gorėjų ima po 20 kap., o už bačką kiek sulygsta. Per valsciaus susirinkimus arba teismo dienomis pas tuos žmones renkasi visi ir geria per naktis.

Lukšiai (Naumiesčio ap.).

Kuprių kaime atsitiko didelė nelaimė: 23 lapkričio ūkininko Strupaicio virtuvėje sudegė 4 metų mergaitė. Mergaitė priejo prie ugnes pasišildyti, netyčiomis užsidegė drapanos, ir žuvo kaip lašas vandens.

Putliškiai (Ukmėrgės ap.).

Ši rudenį Putliškiose nugaišo raudonlige apie 30 kiauilių. Būtų nugaišę, gal, mažiau, jei ne žmonių tamsumas, kurie gaisenos neužkasa, bet palieka šunims valkioti.

Garleuva (Marijamp. ap.).

Dėl sausos šiu metų vasaros visur taip išdžiūvo, kad daugelis mūsų apylinkės ūkininkų vandens turi įieškotis už kelių verstų.

Skrebiškiai (Ešmėrgės ap.).

Mūsų viskas kaimynams mokėsi.

